

Προς:

Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης

Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος ΔΑΜ 2021 – 2027

Πρόεδρο Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος ΔΑΜ 2021 – 2027, κ. Π.Καλλίρη

Αθήνα, 06/02/2024

Αρ. Πρωτ. 02/2024

Σχόλια του Green Tank στην 6^η γραπτή διαδικασία της Επιτροπής Παρακολούθησης ΠΔΑΜ 2021-2027

Η παραγωγή υδρογόνου είναι αναμφισβήτητα απαραίτητη για την απανθρακοποίηση «δύσκολων» τομέων της οικονομίας, όπως η βιομηχανία και οι βαριές μεταφορές. Για τον λόγο αυτό είμαστε επί της αρχής θετικοί για το έργο αυτό, γεγονός που αντικατοπτρίζεται στη θετική ψήφο μας. Ωστόσο καταθέτουμε τους προβληματισμούς και τις προτάσεις μας για τα ακόλουθα:

1. Υπάρχει ασάφεια στο τεύχος εξειδίκευσης για το **αν το παραγόμενο υδρογόνο θα είναι πράσινο**, δηλαδή αν η ηλεκτρική ενέργεια που θα χρησιμοποιείται για την ηλεκτρόλυση θα προέρχεται αποκλειστικά από ανανεώσιμες πηγές. Η διατύπωση στο τεύχος εξειδίκευσης «*θα δοθεί έμφαση στο υδρογόνο από ανανεώσιμες πηγές και τα παράγωγά του*» δεν αποκλείει τη χρήση ορυκτών καυσίμων για τον ίδιο σκοπό. Θα πρέπει οι επιμέρους επενδύσεις που γίνονται σε υποδομές υδρογόνου σε διάφορα μέρη της Ελλάδας να είναι συμβατές με το ΕΣΕΚ το οποίο εστιάζει αποκλειστικά στο πράσινο υδρογόνο.
2. Δεν είναι σαφές επίσης τι ακριβώς εννοεί το τεύχος εξειδίκευσης όταν λέει ότι οι κυψέλες καυσίμου θα χρησιμοποιηθούν «*για την παραγωγή ενέργειας και θερμότητας, με πιθανή τη διάχυση σε άλλους κλάδους, όπως την αγορά των μεταφορών.*». Εννοεί ότι η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια θα χρησιμοποιηθεί σε ηλεκτρικά αυτοκίνητα; Αν ναι, τότε ο συνολικός βαθμός απόδοσης από την αρχική παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που θα διοχετεύεται στη διεργασία της ηλεκτρόλυσης, έως τη χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας που θα παράγεται από τις κυψέλες για ηλεκτροκίνηση (from well-to-wheel) θα είναι πάρα πολύ χαμηλός, και επομένως αυτή η χρήση υδρογόνου δεν συνίσταται. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να **διευκρινιστεί ποια η κατάληξη της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις κυψέλες καυσίμου και η συμβατότητα του σχεδιασμού με το ΕΣΕΚ.**
3. Δεν δίνεται καμιά πληροφορία για τη **χωροθέτηση** του έργου, στοιχείο που προβληματίζει σε συνδυασμό με την έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με την πορεία των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων.
4. Δεδομένου ότι αυτό είναι το δεύτερο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το ΠΔΑΜ για υδρογόνο, ενώ **καμιά άλλη τεχνολογία αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχει χρηματοδοτηθεί ως τώρα**, προτείνουμε αυτό να συμβεί σε επόμενες προσκλήσεις δεδομένου ότι και η εθνική στρατηγική ανάπτυξης υποδομών αποθήκευσης ενέργειας όπως αυτή αποτυπώνεται στο ΕΣΕΚ χαρακτηρίζεται από μια σχετική ισορροπία ανάμεσα σε τρεις κυρίως τεχνολογίες αποθήκευσης (μπαταρίες, αντλησιοταμίευση και υδρογόνο).